

עטרת תפארת

**יוצא לאור ע"י בית המדרש עטרת צבי
ע"ש שר בית הזוהר הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב זי"ע**

לזכר עולם יהיה צדיק
הגאון רבי ישכר בעריש לאבין זצ"ל
בן רבי יצחק יעקב הי"ד - מונקאטש
נ"נ להרה"ק בעל ה"עטרת צבי" מזידיטשוב זי"ע

פנינים יקרים ממורינו הרב שליט"א

בספה"ק 'רצון ישראל' (מאמרי כסליו): הורינו אדון החכמה חו"ז (זקינינו שר בית הזוהר העטרת צבי זי"ע) **רבינו הקדוש מוהרצ"ה זלה"ה מזידיטשוב**, לידע שעל כל אות קטן בדברי הזוהר תלויים אלף אלפים וריבוא וריבואות עולמות.

בספה"ק 'ועשה טוב' מובא מזקינינו שר בית הזוהר העטרת צבי **מזידיטשוב זי"ע**: הנה מבוא גדול לחכמה זו, שתשקול בפלס ובמאזניים שלא יהיה דבר נגד הגמרא והפוסקים, אם תמצא דבר בזוהר - בוודאי לא יאמר הזוהר שום דבר נגד הגמרא והפוסקים ח"ו.

השל"ה הק' זי"ע מבאר באופן נפלא את סדר גאולת מצרים שהייתה במידה כנגד מידה, כשם ששיעבדו המצרים את בני"ו ולא הניחו להם להמתין (באכילתם) עד שיחמיץ הבצק, כך עתה (בזמן הגאולה) היו מוכרחים לשלחם טרם יחמיץ הבצק. ועל כן ציוונו הקב"ה לאכול מצה טרם יחמיץ הבצק. וע"כ גם עושים זכר לחיפזון (אף על גב שאין זו מעלה) היות וזה מרמז שהמצרים נאלצו (כעונש) לשלחם בחיפזון טרם יחמיץ הבצק.

בספה"ק מאור ושמש עה"פ ויקרא אל משה (א' זעירא) וזל"ק: מצינו במשה רבינו ע"ה שהכניע החומר שלו לגמרי, ולא נהנה כלל מעולם הזה, כי (כמו ש) היה מאה ועשרים ימים בהר ולא אכל ולא שתה, ובוודאי בעת שהיה על הארץ בוודאי גם כן לא נהנה מעולם הזה, ע"כ היו הש"י עולמות שלו (שיש לכל צדיק וצדיק גדולים יותר מאשר הש"י עולמות של שאר הצדיקים, וזהו ויקרא אל משה, רצונו לומר ה'יקר' של משה דהיינו הש"י עולמות של משה שהם בגימטריא 'יק"ר' היו גדולים - מחמת שהיה אצלו א' זעירא, רצה לומר שהיה עולם הזה קטן בעיניו ולא נהנה ממנו כלל על כן היו הש"י עולמות שלו גדולים מאד וזהו ויקרא אל משה כנ"ל.

בספה"ק מאור עיניים עה"פ ויקרא אל משה (א' זעירא): אמרו רז"ל: המהלך במקום סכנה מתפלל תפילה קצרה והיא - בכל פרשת העיבור יהיו צרכים לפניך, וקא מפרש בגמרא: אפילו בשעה שהם פורשין לעבירה יהיו צרכיהם גלויים לפניך - הענין הוא שבורא ב"ה מצומצם אצל כל אחד מישראל, ואפילו אצל רשע גדול יש אצלו עדיין הבורא יתברך וזה מביא לו הרהורי תשובה, היות והקב"ה קורא אותו בעצמו ואמר שוב אלי, רק (שהאדם) אינו מבין

שהשי"ת קורא לו, וזה ויקרא אל משה באות א' זעירא היינו השי"ת שהוא אלופו של עולם מצומצם אצל כל אחד מישראל וקורא אותו לשוב, וזהו הרהורי תשובה הבאים אליו, רק שאינו מבין שזה מגיע מחמת שהשי"ת קורא לו - לכן כתיב ויקרא סתם, אבל (לאחר מכן) כשמבין שזהו הקב"ה הקורא לו לשוב מדרכו הרעה והוא אכן עושה תשובה (ורפא לו) אזי אח"כ - וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמר, דהיינו כשבא לעשות ח"ו איזה עבירה והקב"ה מונע אותו על ידי איזה סיבה שלא יוכל לעשות העבירה הרי הוא כמו שמדבר (הקב"ה אליו) שובה אלי - עד מתי תלך אחר הבלרך,

וזהו שאמרו רז"ל: מתפלל תפילה קצרה - לקצר הקליפות, הושע ה' את עמך את ישראל וגו' וזהו שאמרו חז"ל (סנהדרין ק"ב) תפשו הקב"ה לירבעם - חזור בך, היינו (אף) בשעה שהיה בוגד שהיה עומד ומקריב לע"ז והוכיח אותו הנביא ורצה (ירבעם) לשלוח בו יד, ותיבש ידו ולא יכול לעבוד ע"ז, והיינו כמו שאמר הקב"ה - חזור בך דהיינו שמנע ממנו וכו'.

אצל גדעון כתיב (שופטים י"ב י"ג) וירא אליו מלאך ה' ויאמר אליו - ה' עמך גבור החיל, ויאמר אליו גדעון בי אדני וגו' ואיה כל נפלאותיו אשר סיפרו לנו אבותינו לאמר הלא ממצרים העלנו ה', ועתה נטשנו ה' ויתננו בכף מדין, ופירש"י: פסח היה ואמר גדעון להמלאך: אמש הקרני אבא את ההלל ושמעתיו שהיה אומר 'בצאת ישראל ממצרים' ואם צדיקים היו אבותינו יעשה לנו נס בזכותם, ואם ח"ו רשעים היו - כשם שעשה להם בחינם נס כן יעשה לנו נס אפילו אם אינינו ראויים ח"ו.

הרי לנו שגדעון נתלהב מאד מאמירת 'בצאת ישראל ממצרים' ששמע מאביו יואש (שפיטם עגלים והתמכר ח"ו לע"ז), וזכה לנבואת ה' כששמע ממנו סיפור יציאת מצרים. וזה מוסר השכל לכל אדם בכל מצב רוחני שהוא נמצא בו שיש בידו הסגולה להשריש האמונה בלב יו"ה, ומכיוון שהוא מצווה בסיפור יציאת מצרים הוא מקבל גם הארה מיוחדת מן השמים שיוכל לספרה לבניו. (ימים ידברו)

בספה"ק אמרות טהורות מהרה"ק מראחסטריווקא זי"ע מביא מהספה"ק **תפארת שלמה** על הפסוק **אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה** דכתב לבאר: כי הנה בשעה שאדם רוצה לגשת

והבעש"ט הק' גילה לבני ישראל את דרך התשובה, זה גם הענין מה שאמר משיח צדקנו להבעש"ט זי"ע שכאשר יפוצו מעיינותיו חוצה אזי יבוא במהרה לגאלנו, דע"י הפצת מעיינותיו יזכה האדם לגאולת נפשו מגלותה הפרטית ועי"ז נזכה במהרה לגאולה כללית ולקיובוץ גלויות שזה תכלית בריאת העולם.

מן השמועה: עה"פ להגיד כי ישר ה' - להגיד רומז לאמירת ההגדה שאת זה מקיימים בחודש ניסן בו צירוף ה' הוא ישר ישמחו ה'שמים ו'תגל הארץ.

ועוד מן השמועה: גבי ביכורים עה"פ להגדת פירש"י לומר שאינך כפוי טובה, אפשר לרמז דאמירת ההגדה (והגדת) היא בבחינת 'מלמד שאינו כפוי טובה'.

האמרי חיים זי"ע עה"פ והגדתם לאבי וגו' - דיוסף הצדיק ביקש שימסרו לאביו שמירידתו לארץ מצרים מזה גופא נתהווה ה'הגדה' (והגדתם) שאנו אומרים בליל הסדר שמעלתה גבוהה למאד.

בספה"ק היכל הברכה כותב: אמר מרן הבעש"ט הק' זי"ע: שכל הרפואות למד מפסוק 'ויקרא אל משה'.

הגה"ק המקובל האלוקי רבי שמשון מאוסרופלי זי"ע כותב: משה רבינו על עצמו כתב (ויקרא) באלף זעירא, אבל כשמגיע לומר 'אשריך ישראל מי כמוך עם נושע' - כתב באלף רבתי.

הרה"ק רבי חייקא מאמדורא זי"ע תלמידו של המגיד זי"ע אומר: לא ההקרבה היא העיקר אף לא ההקטרה כי הרי אין חפץ לה' בעולה או זבח, אבל עיקר התכלית הוא 'אשה ריח ניחוח לה' - היינו ה'אש' של המצוה ההתלהבות והשמחה שבה וה עולה לריח ניחוח לה'.

האור לשמים זי"ע כותב: 'אדם כי יקריב מכם קרבן לה' - היינו כשרוצה לקרב עצמו אל השי"ת (כי יקריב) לא יסגף עצמו ולא יפרוש לגמרי מכל עניני העוה"ז, אלא מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם - כלומר: יכבד את השי"ת מתוך הרחבה בעניני גשמיות אכ"ר.

האבן עזרא מבאר עה"פ (ויקרא ה' ז') ואם לא תגיע ידו די שה וגו' אחד לעולה ואחד לחטאת, ומבאר למה העשיר מביא רק בהמה אחת לחטאת ואילו העני מביא אחד לחטאת (וגם) ואחד לעולה, וכותב בשם רבי יצחק - בעבור שאין ידו משגת, אולי עלה רוחו מחשבה זרה ושמא יש בליבו טרוניא כלפי שמיא על מזלו שלא שפר עליו - לכן מביא עוה לכפר על הרהורי ליבו.

לקיים מצוות ומעשים טובים, צריך לחזק את עצמו לעשות המצוה כראוי, והעצה לזה היא - שילמד לקח מן הבהמה שאף שאין לה שום חשיבות עצמית ואינה אלא בהמה, עם כל זה כאשר יבטא האדם בפיו ויאמר: הרי זו עולה או הרי זו הטאת וכדו' מיד חלה קדושת קרבן על הבהמה והרבה הלכות תלויים בדיבור זה עם כל הדינים המיוחדים לכל קרבן וקרבן, הכל מכח דיבור האדם בלבד, הנה מזה יראה כמה יקר וחשוב דיבורו של ישראל, ומה נפעל מכל דיבור ודיבור שלו (אפילו בדיבור סתם) ויראה גודל ועוצם הכוח אשר בו, ומכח זה יחזק א"ע ויתמלא אומץ לעבוד את השי"ת. על אחת כמה וכמה וכ"ש בדיבורי תורה ותפילה שמבטא בשפתיו, כמה גדולים וחשובים דיבורים קדושים אלו וכמה עושים רושם גדול למעלה, וזה שאמר הכתוב: אדם כי יקריב מכם קרבן לה' ר"ל כאשר האדם חפץ להתקרב לפני ה' בקיום מצוות ומעשים טובים - יש לו ללמוד לקח מן הבהמה ויאמר לעצמו: הלא רואים שהבהמה אחרי שנעשית קרבן מתקדשת בכל הקדושות וכ"ז לא נמשך אלא ע"י דיבורי האדם - רואים מזה כוחו של דיבור של איש ישראל, וילמד מזה מוסר השכל כמה צריך להיזהר בדיבורו ובמוצא פיו שהם עושים רושם גדול למעלה ונפעלים בשמים ענינים נשגבים ועוד יש ללמוד מזה שאצל בהמה אף שהיא אינה מרגשת שינוי בזה שהיא נתקדשה מ"מ זה לא משנה מן האמת שהיא במעלת קדושה נשגבה, וכן באדם שאף שאינו מרגיש כלל בכוח הפעולה של דבריו היוצאים מפיו אפילו הכי הם עושים רושם גדול בשמים.

האמרי חיים זי"ע המחיש את גודל הכוח באמרי פיו של האדם כדלהלן: אדם שאינו שומר תו"מ ח"ו ויש לו חנות בכני ברק לממכר פירות וירקות, לצורך הסביבה הוא גם לובש כיפה על הראש

כשהוא מגיע לאיזור זה, היות והוא נזקק להכשר הרב הרי מגיע המשגיה בכל יום להפריש תרומות ומעשרות, ואומר לבעל החנות: שיאמר ויוציא בפיו זה למעשרות וזה לתרומה, ובזה חלה קדושה על הפירות שהופרשו - על אף מצבו הרוחני הירוד, וכל בר ישראל אפילו הגדול לפי גדלו - צריך להיזהר בקדושתם.

בספה"ק עבודת עבודה להרה"ק מטאהש זי"ע: ריחם הקב"ה על עמו בני ישראל והוריד לנו את נשמת אור שבעת הימים אור אלוקי הבעש"ט הק' נבג"מ, שהרחיב וביאר את שבילי הזוה"ק, ולימד אותנו כי כל אחד ואחד מישראל, אף אם אינו בעל מוח גדול ואף שאינו רב או רבי או צורבא מדרבנן - אלא יהודי פשוט כפי פשטותו הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו, כל אחד יכול להתקרב אל השי"ת ולטהר ולזכך את נפשו,